

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Toegepaste Biologie van de HAS Den Bosch en de toekenning van het bijzonder kenmerk Toegepast Praktijkonderzoek

Gegevens

datum	Naam instelling	:	HAS Den Bosch
31 juli 2014	Naam opleiding	:	hbo-bachelor Toegepaste Biologie (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	:	6 juni 2013
Besluit accreditatie	Variant opleiding	:	voltijd
hbo-bachelor	Afstudeerrichtingen	:	Toegepaste Dierwetenschappen Toegepaste Plantwetenschappen Toegepaste Ecologie
Toegepaste Biologie van de HAS Den Bosch (001866)	Locaties opleiding	:	Den Bosch, Venlo
uw kenmerk	Datum goedkeuren	:	
13-06/130/02.45	panel	:	26 februari 2013
ons kenmerk	Datum locatiebezoeken	:	18 en 21 maart 2013
NVAO/2 20142688/SL	Datum visitatierapport	:	mei 2013
bijlagen		:	
3			

Instellingstoets kwaliteitszorg : positief besluit van 4 juli 2014

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij e-mail van 15 augustus 2013 het panel aanvullende informatie gevraagd over (a) de relatie met de vorige visitatie, (b) de onderbouwing van de oordelen over de drie standaarden van het beoordelingskader, (c) de samenvatting, (d) de onderbouwing van het oordeel over het onderscheidend karakter van het bijzonder kenmerk en (e) de panelsamenstelling met het oog op beoordeling van het bijzonder kenmerk. Bij brief van 30 september 2013 (ad a, b en d), bij e-mail van 23 oktober 2013 (ad c) en bij e-mail van 17 maart 2014 (ad e) heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen.

De NVAO heeft bij e-mail van 9 juli 2014 de opleiding aanvullende informatie gevraagd over twee punten waarop volgens het panel de formele kwaliteit van de toetsing achter loopt bij de materiële kwaliteit. Bij brief van 11 juli 2014 heeft de NVAO deze aanvullende informatie ontvangen. Kern daarvan is de toezegging dat de opleiding uiterlijk per 1 september 2014 de formele kwaliteit van de toetsing in lijn zal hebben gebracht met de materiële kwaliteit, waarmee positie en functioneren van de examencommissie volledig conform de Wet Versterking Besturing zullen zijn.

De NVAO heeft de aanvullende informatie in haar oordeelsvorming betrokken.

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling en voor bijzondere kenmerken van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding goed heeft bevonden en heeft geadviseerd tot toekenning van het bijzonder kenmerk Toegepast Praktijkonderzoek.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De opleiding Toegepaste Biologie bestaat sinds 2008 en was tot voor kort de enige in zijn soort. De opleiding is ontstaan vanuit de vraag van het werkveld naar voor toegepast onderzoek opgeleide biologen die direct inzetbaar zijn in de praktijk. De opleiding heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot de grootste opleiding van de HAS. De opleiding heeft als doelstelling studenten op te leiden tot professionals die biologische kennis en onderzoeksvaardigheden kunnen inzetten om problemen op het gebied van onder andere natuurbeheer en –behoud, dierenwelzijn en primaire productie van planten en dieren te analyseren en op te lossen.

De doelstellingen

Het panel beoordeelt de beoogde eindkwalificaties als goed.

De opleiding geeft vanuit een geëxpliciteerde visie invulling aan de eindkwalificaties. De HAS Hogeschool was de eerste opleider in Nederland met een opleiding Toegepaste Biologie (TB). Hierdoor kon de opleiding niet terugvallen op een landelijke vastgesteld beroeps- en opleidingsprofiel. De opleiding heeft in samenspraak met het werkveld een eigen profiel gecreëerd en dit nauwkeurig uitgewerkt in geconcretiseerde competentiekaarten.

De eindkwalificaties worden goed afgestemd op de eisen en behoeftes in het werkveld. In de eindkwalificaties komt het vermogen tot reflecteren op de grenzen van de eigen onderzoekscompetentie en daarnaar te handelen door zo nodig anderen te betrekken vooral tot uitdrukking in de competenties 'opzetten en uitvoeren van toegepast praktijkonderzoek' en 'communicatie'.

Vertegenwoordigers van de beroepspraktijk hebben aangegeven dat afgestudeerde toegepaste biologen van de HAS onderscheidend zijn op inhoudelijke deskundigheid, onderzoeksvaardigheden en vooral het vermogen tot zelfreflectie. Het werkveld is dan ook tevreden over de eindkwalificaties van de opleiding en herkent en erkent de nadruk die de opleiding legt op toegepast onderzoek. Dit sluit goed aan bij de behoefte die het werkveld heeft aan biologen die weliswaar onderzoeksminded zijn maar vooral dit onderzoek goed kunnen toepassen in de praktijk.

Dit betekent overigens niet dat de werkgelegenheid voor alle afgestudeerde toegepast biologen even gunstig is. De opleiding is zich hier zeer van bewust en begeleidt en informeert studenten zorgvuldig aangaande hun kansen op de arbeidsmarkt.

Het eindniveau van de opleiding is geconcretiseerd naar zowel inhoud als niveau en komt tegemoet aan de competentie-eisen van de internationaal erkende Dublin Descriptoren.

De onderwijsleeromgeving heeft het panel als excellent beoordeeld.

De opleiding is erin geslaagd een inspirerende en uitdagende onderwijsleeromgeving te creëren op zodanige wijze dat zij naar de mening van het visitatiepanel een voorbeeldfunctie vervult voor andere opleidingen. Hiertoe biedt de opleiding een op onderzoek en op de beroepspraktijk gericht programma dat studenten in ruime mate in staat stelt de eindkwalificaties te bereiken. Het panel heeft veel waardering voor het praktijkgericht onderzoek dat in elk jaar expliciet naar voren komt. Studenten doorlopen meerdere malen de gehele onderzoeksacyclus en voeren hun onderzoeken uit voor reële opdrachtgevers uit de praktijk. Dit leidt in een aantal gevallen tot publicaties van studenten in internationaal gerenommeerde wetenschappelijke tijdschriften.

Daarnaast vindt het panel de onderzoeksambiance die de opleiding gecreëerd heeft en waarbinnen vijf gepromoveerde docentonderzoekers actief werken aan de uitvoering van onderzoek en de implementatie van onderzoek in het programma, uniek. De opleiding realiseert daarmee een inspirerende en indrukwekkende voedingsbodem voor praktijkgericht onderzoek voor studenten en docenten. De opleiding staat open voor input vanuit het werkveld en studenten. Hierdoor is er continu ruimte voor aanpassingen in het opleidingsprogramma. Ook de docenten hebben een goede relatie met de beroepspraktijk en worden door studenten zeer gewaardeerd om hun enthousiasme, betrokkenheid en behulpzaamheid.

Studenten waarderen de internationale stage niet alleen vanwege de persoonlijke ontwikkeling die zij in die periode doormaken maar ook vanwege het niveau van de stage. De opleiding heeft een studeerbaar programma ontwikkeld, waarbij studenten intensief worden begeleid bij de start van de opleiding en steeds zelfstandiger gaan werken naarmate de studie vordert. Er worden geen eisen gesteld aan de instroom anders dan de wettelijke toelatingseisen. De opleiding beschikt over zeer goede faciliteiten, die uitstekend aansluiten bij het karakter van de opleiding. Alles overwegende is het panel van mening dat de opleiding een onderwijsleeromgeving heeft weten te creëren die systematisch en over de volle breedte ver uitstijgt boven de gangbare basiskwaliteit en als een (inter)nationaal voorbeeld kan dienen voor andere hbo bachelor opleidingen. Daarmee vormen, naar de mening van het panel, programma, personeel en voorzieningen samen een innovatieve en originele leeromgeving.

De toetsing en het gerealiseerd niveau

Het panel beoordeelt de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties als goed.

Het panel heeft geconstateerd dat het eindniveau van de studenten zonder enige twijfel voldoet aan de eisen van een hbo-bachelor. Het realiseren van de eindcompetenties wordt vastgesteld in het laatste jaar, dat bestaat uit het inhoudelijk assessment, de afstudeeropdracht en het beroepsassessment. De eindresultaten tonen dat de opleiding studenten opleidt tot degelijke biologen hetgeen wordt bevestigd door vertegenwoordigers van het beroepenveld. Het afstudeerproject via HAS Kennis- Transfer zorgt voor een directe relatie met de beroepspraktijk, met een intensieve begeleiding.

Dit is in de ogen van het panel een krachtig instrument. In de bestudeerde afstudeerwerken komt de competentie praktijkonderzoek nadrukkelijk naar voren. De toetsing binnen de opleiding wordt goed uitgevoerd. Er zijn meerdere beoordelaars betrokken bij de toetsing en de gehanteerde toetsvormen sluiten aan bij het type onderwijs. Studenten worden inzichtelijk geïnformeerd over de inhoud, vorm en momenten van toetsing.

Naast deze positieve bevindingen vraagt het panel aandacht voor een aantal verbeterpunten binnen de opleiding. Deze zijn vooral te zien als ruimte die de opleiding heeft voor verdere verbetering en doen geen afbreuk aan de totale beoordeling. Ondanks dat de opleiding goed luistert naar het werkveld en hiermee nauwe banden onderhoudt, adviseert het panel deze contacten meer te formaliseren en de resultaten van werkveldscans en diepte-interviews structureel vast te leggen. Deze input kan dan ook meer structureel gebruikt worden voor het opstellen en actualiseren van het competentieprofiel. Inzake de toetsing heeft het panel geoordeeld dat die materieel van goede kwaliteit is. Ook het gerealiseerd eindniveau vond het panel goed. De formele kwaliteit van de toetsing loopt echter op een tweetal puntjes achter bij de materiële kwaliteit.

Ten eerste is gebleken de examencommissie niet feitelijk controleert of studenten het bachelor niveau bereiken, bijvoorbeeld door een steekproefsgewijze controle op bedrijfsopdrachten of aanwezigheid bij een beroeps en/of inhoudelijk assessment. De examencommissie wordt geadviseerd een manier te vinden om meer formeel verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor het vaststellen van het eindniveau van studenten. Daarnaast raadt het panel de opleiding aan strikter toe te zien op het invullen van de argumentatie en toelichting van beoordelingen op de beoordelingsformulieren en meer te differentiëren in beoordelingscriteria, zodat de beoordeling zowel voor studenten als voor externe partijen transparanter wordt. Deze punten hebben uiteindelijk naar de mening van het panel geen invloed op de kwaliteit van toetsing en het gerealiseerde eindniveau van de opleiding. Bovendien is de gedeelde verwachting van zowel opleiding als panel dat de opleiding deze punten relatief eenvoudig kan en zal oplossen.

Het panel heeft het vertrouwen dat de opleiding hieraan invulling zal geven en heeft dit daarom minder zwaar laten meewegen in het eindoordeel.

Bijzonder kenmerk: Toegepast Praktijkonderzoek

Het panel kent het bijzondere kenmerk Toegepast Praktijkonderzoek toe. De opleiding leidt studenten op tot onderzoekende hbo-professional in de biologie. De opleiding voorziet daarmee in een concrete behoefte vanuit het werkveld naar een onderzoekende professional die de schakel kan zijn tussen wetenschap en praktijk. Onderzoek binnen de opleiding richt zich op het doen van onderzoek voor een klant, een bedrijf of andere instelling, met een concreet probleem waarvoor een oplossing gevonden moet worden. Het genereren van academische vervolgvragen aan het einde van een onderzoekscyclus is nadrukkelijk van ondergeschikt belang. Het oplossen van problemen en het toepassen van kennis in een praktijkgerichte context staat centraal. Het onderscheidende karakter van de opleiding komt dan ook vooral tot uiting in de wijze waarop de opleiding invulling heeft gegeven aan de onderwijsleeromgeving en de positie van toegepast onderzoek hierbinnen. Omdat er in Nederland slechts één andere opleiding Toegepaste Biologie is (CAH Vilentum Almere) is binnen Nederland gekeken naar andere, vergelijkbare opleidingen. Voorts heeft de opleiding gekeken naar soortgelijke opleidingen in België en Duitsland. De conclusie die hieruit kan worden getrokken is dat de opleiding TB meer aandacht besteedt aan praktijkgericht onderzoek, en dat bovendien door alle vier de leerjaren heen. Studenten doorlopen meerdere malen de gehele onderzoekscyclus en voeren hun onderzoeken uit voor reële opdrachtgevers uit de praktijk. Dit leidt in een aantal gevallen tot publicaties van studenten in internationaal gerenommeerde wetenschappelijke tijdschriften. Het panel heeft meegewogen dat de onderzoeksambiance die door de opleiding gecreëerd is, in haar ogen uniek is voor een hbo-bacheloropleiding. De beschikbare faciliteiten sluiten uitstekend aan bij de gerealiseerde onderzoeksomgeving. De opleiding heeft de nadruk op toegepast

Pagina 5 van 8 praktijkonderzoek ook doorgevoerd in de toetsing en het afstuderen. Op grond daarvan is het panel van mening dat deze invulling van praktijkgericht onderzoek in een bachelor opleiding uniek en onderscheidend is in Nederland. Dit is bevestigd door de vertegenwoordigers van de beroepspraktijk met wie het panel gesproken heeft.

Overall oordeel

Alles overziend heeft het panel een jonge, inspirerende, onderzoeksgerichte opleiding aangetroffen die zeer bewust bezig is met de vraag waar en voor wat en wie ze opleidt en wil opleiden. Alle standaarden van het NVAO-kader zijn door het panel positief beoordeeld (goed en excellent) en op die grond geeft het panel een positief advies inzake accreditatie van de opleiding Toegepaste Biologie. Tevens adviseert het panel het bijzonder kenmerk Toegepast Praktijkonderzoek toe te kennen.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de HAS Hogeschool te Den Bosch in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 7 juli 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 26 juli 2014 heeft de instelling ingestemd met het voornemen tot besluit.

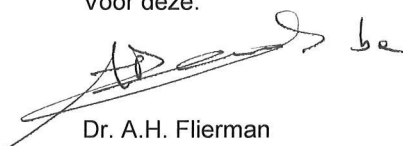
De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Toegepaste Biologie (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Den Bosch) van HAS Hogeschool te Den Bosch. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Toegepaste Dierwetenschappen, toegepaste Plantwetenschappen en Toegepaste Ecologie. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Tevens besluit de NVAO tot toekenning van het bijzonder kenmerk Toegepast Praktijkonderzoek aan de opleiding hbo-bachelor Toegepaste Biologie van HAS Hogeschool te Den Bosch.

Dit besluit treedt in werking op 31 juli 2014 en is van kracht tot en met 30 juli 2020.

Den Haag, 31 juli 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Kwaliteit van de opleiding

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		<i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	E
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	G
Eindoordeel		G

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Bijzonder kenmerk Toegepast Praktijkonderzoek

Onderwerp	Criterium	Beoordeling door het panel
Bijzonder kenmerk Toegepast Praktijkonderzoek	1. Onderscheidend karakter	voldoet
	2. Concretisering	voldoet
	Eindoordeel	voldoet

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2008	2009	2010	2011
Uitval	20,3%	19,5%	27,0%	27,8%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2008	2009	2010
Uitval	8,7%	8,6%	7,7%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2008
Rendement	71,7%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage	53,1%	25%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	16,0
--------------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	499	429	0	158

- mr. K.S. Visscher, voorzitter, aan AeQui verbonden als voorzitter van visitatiepanels;
- dr. F.I. Scheurwater, werkveld- en domeindeskundige, coördinator arbeidsmarktactiviteiten Nederlands Instituut voor Biologie;
- dr. M.F.R. Vondenhoff, werkveld- en domeindeskundige, docent aan de Akademie voor Gezondheidszorg van de Haagse Hogeschool;
- E. J. Leising, studentlid, student Bouwkunde aan de Technische Universiteit Delft.

Het panel werd ondersteund door drs. T. Busing, secretaris (gecertificeerd).